

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

Навчальний рік 2021-2022

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОРТОПЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ»

(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибірковий освітній компонент Основний

Формат освітнього компонента Змішаний
(очний; змішаний; дистанційний)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 221 «Стоматологія», другий (магістерський) рівень
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма (освітньо-наукова програма) «Стоматологія»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курс IV

Силабус навчальної дисципліни розглянуто
на засіданні кафедри
ортопедичної стоматології

Протокол від
«30» серпня 2021 року № 14

Завідувач кафедри

Янішен І.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем
стоматологічного профілю

(назва)

Протокол від
«02» вересня 2021 року № 4

Голова

Рузін Г.П.
(підпис) (прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Янішен Ігор Володимирович, завідувач кафедри ортопедичної стоматології, доктор медичних наук, професор

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, вчений ступінь)

2. Погоріла Алла Володимирівна, завуч кафедри ортопедичної стоматології, доцент

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, вчений ступінь)

3. Бережна Олена Олегівна, доцент кафедри ортопедичної стоматології

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, вчений ступінь)

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри ортопедичної стоматології Янішен Ігор Володимирович
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	050 640 57 42
Корпоративна пошта викладача	iv.yanishen@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	завуч кафедри ортопедичної стоматології, доцент Погоріла Алла Володимирівна
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	095 425 84 55
Корпоративна пошта викладача	av.pohorila@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	кандидат медичних наук, доцент кафедри ортопедичної стоматології Бережна Олена Олегівна
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	063 278 28 93
Корпоративна пошта викладача	oo.berezhna@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	кандидат медичних наук, доцент кафедри ортопедичної стоматології Масловський Олександр Сергійович
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	097 486 36 23
Корпоративна пошта викладача	os.maslovskiy@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	кандидат медичних наук, доцент кафедри ортопедичної стоматології Томілін В'ячеслав Генадійович
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45

Moodle та інше.	https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	050 323 32 71
Корпоративна пошта викладача	vh.tomilin@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	кандидат медичних наук, доцент кафедри ортопедичної стоматології Кузнєцов Роман Володимирович
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	097 469 47 74
Корпоративна пошта викладача	rv.kuznetsov@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	кандидат медичних наук, доцент кафедри ортопедичної стоматології Дюдін Ірина Леонідівна
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	050 635 35 07
Корпоративна пошта викладача	il.diudina@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	кандидат медичних наук, доцент кафедри ортопедичної стоматології Кричка Наталія Василівна
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	066 731 60 24
Корпоративна пошта викладача	nv.krychka@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	кандидат медичних наук, доцент кафедри ортопедичної стоматології Ющенко Павло Леонідович
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	067 576 47 70
Корпоративна пошта викладача	pl.yushchenko@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	кандидат медичних наук, асистент кафедри ортопедичної стоматології Богаиренко Марина В'ячеславівна

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	050 302 96 27
Корпоративна пошта викладача	mv.bohatyrenko@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	кандидат медичних наук, асистент кафедри ортопедичної стоматології Герман Станіслав Анатолійович
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	050 771 99 06
Корпоративна пошта викладача	sa.herman@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	асистент кафедри ортопедичної стоматології Перешивайлова Ірина Олександрівна
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	066 915 91 10
Корпоративна пошта викладача	io.pereshyvailova@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	асистент кафедри ортопедичної стоматології Куліш Сергій Анатолійович
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	050 618 12 72
Корпоративна пошта викладача	sa.kulish@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	кандидат медичних наук, асистент кафедри ортопедичної стоматології Мовчан Ольга Володимирівна
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	063 052 30 30
Корпоративна пошта викладача	ov.movchan@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	асистент кафедри ортопедичної стоматології Білобров Роман Володимирович
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	050 585 81 13
Корпоративна пошта викладача	rv.bilobrov@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	асистент кафедри ортопедичної стоматології Запара Павло Сергійович
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	095 711 20 86
Корпоративна пошта викладача	ps.zapara@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	PhD, доктор філософії, асистент кафедри ортопедичної стоматології Федотова Олена Леонідівна
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	050 168 31 28
Корпоративна пошта викладача	ol.fedotova@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	асистент кафедри ортопедичної стоматології Салія Лія Гурамівна
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	050 560 64 63
Корпоративна пошта викладача	lh.saliia@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	асистент кафедри ортопедичної стоматології Бірюков В'ячеслав Олександрович
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	050 784 68 68
Корпоративна пошта викладача	vo.biriukov@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу

Локація	УСЦ ХНМУ
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	асистент кафедри ортопедичної стоматології Андрієнко Карина Юрїївна
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Ортопедична стоматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ortopedychnoyi-stomatologiyi/ http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45 https://www.facebook.com/ortstom.khnmu
Контактний телефон	063 690 33 78
Корпоративна пошта викладача	ky.andriienko@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	УСЦ ХНМУ

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Ортопедична стоматологія» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) “Стоматологія” та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності 221 “Стоматологія”.

Опис навчальної дисципліни (анотація) Дана навчальна дисципліна, окремим курсом якої є оволодіння здобувачами освіти навичками по обстеженню та лікуванню пацієнтів з повною втратою зубів та деформаціями зубощелепної системи в клініці ортопедичної стоматології. Набуті таким чином спеціальні (фахові) компетенції здобувачі освіти в подальшому використовують у процесі лікування стоматологічних пацієнтів ортопедичного профілю разом з ознайомленням з організацією та роботою клінічних кабінетів, оформленням необхідної документації.

Цей курс надає здобувачам освіти можливість оволодіти певними стоматологічними маніпуляціями, що використовуються при лікуванні пацієнтів з повною втратою зубів та набутими або вродженими дефектами зубощелепної системи. Придбані таким чином спеціальні (фахові) компетенції здобувачі в подальшому зможуть використовувати в клініці при лікуванні пацієнтів з даними видами патології.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є ортопедичне лікування захворювань зубощелепного апарату:

- дефектів коронкової частини окремих зубів
- часткової втрати зубів
- адентії
- зубощелепних деформацій

Міждисциплінарні зв'язки: Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння навчальних дисциплін з медичної біології, нормальної та патологічної анатомії, гістології, ембріології та цитології нормальної та патологічної фізіології, біоорганічної та неорганічної хімії, біохімії, медичної фізики, мікробіології, матеріалознавство в стоматології, пропедевтика терапевтичної стоматології, пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології, профілактика стоматологічних захворювань, пропедевтика ортопедичної стоматології, загальна гігієна, променева діагностика та променева терапія, медична інформатика, біоетика, фармакології та медичної рецептури, епідеміології та принципів доказової медицини, екстреної та невідкладної медичної допомоги.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння навчальних дисциплін з медичної біології, нормальної та патологічної анатомії, гістології, ембріології та цитології нормальної та патологічної фізіології, біоорганічної та неорганічної хімії, біохімії, медичної фізики, мікробіології, матеріалознавство в стоматології, пропедевтика терапевтичної стоматології, профілактика стоматологічних захворювань, пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології, загальна гігієна.

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні суміжних дисциплін протягом 5 років навчання, є базою для підготовки до ліцензійного іспиту ЄДКІ, підготовки до навчання у закладах вищої освіти на програмах третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни Метою викладання навчальної дисципліни «Ортопедична стоматологія» професійне формування майбутнього фахівця, здатного вирішувати клінічні задачі з використанням набутих знань та вмінь з дисципліни, що передбачає інтеграцію викладання дисципліни з терапевтичною, хірургічною та стоматологією дитячого віку.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є набуття здобувачами освіти компетентностей згідно до загальних і фахових компетентностей освітньо-професійної програми «Стоматологія» другого рівню вищої освіти за спеціальністю 221 Стоматологія (дисципліна «Ортопедична стоматологія»).

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей: Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття здобувачами освіти **компетентностей:**

– *інтегральна:*

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

– *загальні:*

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання у практичній діяльності; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність працювати в команді; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

– *спеціальні (фахові, предметні):*

спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні; спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани; спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області; спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями; спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції; спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області; спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги; спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології; спроможність ведення нормативної медичної документації; спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО; спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності. спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами тактичної медицини.

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами освіти наступних програмних результатів навчання:

Курс охоплює основні аспекти підготовки майбутнього лікаря ортопеда-стоматолога.

Згідно з програмою підготовки за навчальною дисципліною «Ортопедична стоматологія» здобувач вищої освіти надбає теоретичні знання, методичну підготовку, практичні уміння і навички з наступних напрямів:

1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання

про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2).

2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).

3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

4. Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).

5. Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу (за списком 4).

6. Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.

8. Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання (за списком 2) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

11. Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).

13. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу (за списком 4).

17. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).

23. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7).

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних соціальних навичок (Soft skills):

- комунікативність (реалізується через: метод роботи групах та мозковий штурм під час аналізу клінічних кейсів, метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі),
- робота в команді (реалізується через: метод роботи групах та мозковий штурм під час аналізу клінічних кейсів),
- конфлікт-менеджмент (реалізується через: ділові ігри),
- тайм-менеджмент (реалізується через: метод самоорганізації під час аудиторної роботи в групах та самостійної роботи),
- лідерські навички (реалізується через: метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 Опис дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	вечірня форма навчання
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань <u>22 «Охорона здоров'я»</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Загальна кількість годин - 120	Спеціальність: <u>221«Стоматологія»</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
		4-й	-й
		Семестр	
		7,8 -й	-й
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 80 самостійної роботи студента - 40	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>другий (магістерський)</u> ОПП <u>Стоматологія</u>	Лекції	
		10 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		70 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		40 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: іспит			

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Вид лекції
Розділ «Повне зубне протезування»			
1.	Анатомо-топографічні особливості будови зубощелепно-лицьової області при беззубих щелепах. Вчення про фіксацію протезів на беззубих щелепах. Отримання відбитків у хворого з повною відсутністю зубів	2	
2.	Визначення центрального співвідношення щелеп при повній відсутності зубів. Закони артикуляції конструювання зубних протезів.	2	
3.	Перевірка конструкції знімних пластинкових протезів. Помилки при визначенні центрального співвідношення щелеп. Причини та профілактика. Лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів.	2	
	Разом за розділом 1	6	
Розділ «Щелепно-лицьова ортопедія»			
1.	Щелепно-лицьова ортопедія. Мета, завдання. Класифікація переломів щелеп. Клініка, діагностика та ортопедичне лікування.	2	

2.	Організація ортопедичної стоматологічної допомоги в армії та флоті в мирний та воєнні часи. Порівняльна оцінка цільолитих незнімних конструкцій зубних протезів з іншими видами протезів.	2	
Разом за розділом 4		4	
Всього годин по дисципліні		10	

2.2.2 Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1				
2				
...				
	Всього годин			

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
31.	Обстеження порожнини рота пацієнта в повною відсутністю зубів. Анатомо-функціональні зміни щелепно-лицьової області при повній адентії. Методики отримання анатомічних відбитків з беззубої верхньої та нижньої щелеп для виготовлення індивідуальних ложок.	5	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
32.	Виготовлення індивідуальних ложок на верхню та нижню щелепи. Припасування жорстких індивідуальних ложок. Функціональні проби Гербста.	5	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
33.	Класифікація функціональних відбитків з верхньої та нижньої щелеп. Визначення центрального співвідношення щелеп при дефектах зубних рядів IV групи по Бетельману. Визначення орієнтирів для побудування штучних зубних рядів.	5	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
34.	Біомеханіка рухів нижньої щелепи.	5	Розповідь-пояснення,	Усне опитування

	Фактори оклюзії. Функціональна гармонія жувальної системи. Теорії артикуляції, основні положення.		бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	(індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
35.	Принципи роботи з артикулятором при протезуванні пацієнтів з беззубими щелепами. Анатомічна постановка зубів по склу, за сферичною поверхнею.	5	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
36.	Перевірка конструкції повних знімних протезів. Етапи гіпсовки в полімеризаційну кювету, методи полімеризації. Обробка повних знімних протезів після полімеризації пластмас. Лагодження протезів.	5	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
37.	Фіксація повних знімних протезів. Адаптація до протезів. Корекція повних знімних протезів. ПІДСУМКОВЕ ЗАНЯТТЯ.	5	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
38	Стоматологія надзвичайних станів. Обсяг ортопедичної допомоги щелепно-лицевим пораненим та стоматологічне устаткування на етапах лікування.	5	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.

39	Щелепно-лицева ортопедія. Мета та завдання. Механізм зміщення відламків при переломах щелеп. Загальна характеристика щелепно-лицевих апаратів та їх класифікація. Транспортні шини. Лігатурне зв'язування зубів.	5	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
40	Етіологія, клініка та ортопедичне лікування переломів щелеп зі стійким зміщенням відломків. Об'єм спеціалізованої ортопедичної допомоги пораненим з переломами щелеп. Шини лабораторного виготовлення .	5	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
41	Етіологія, патогенез, клініка контрактур нижньої щелепи та переломів які зрослися неправильно. Причини утворення несправжнього суглобу, клініка. Патологічна анатомія несправжнього суглоба. Зубне протезування.	5	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
42	Використання ортопедичних засобів при остеопластиці та пластиці м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки (формуючі та фіксуючі апарати). Етіологія, патогенез, клініка контрактур нижньої щелепи, їх класифікація. Профілактика контрактур та ортопедичні методи їх лікування.	5	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
43	Мікростомія. Етіологія, клініка. Особливості зубного лікування та протезування мікростомії.	5	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.

44	Розповсюдженість, етіологія, патогенез і ортопедичне лікування дефектів твердого і м'якого піднебіння. Протезування дефектів лицевої ділянки (ектопротези). Отримання маски обличчя. ПІДСУМКОВЕ ЗАНЯТТЯ.	5	Розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».	Усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
Всього годин		70		

2.2.4. Лабораторні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1				
2				
...				
Всього годин				

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Обстеження порожнини рота пацієнта в повною відсутністю зубів.	3	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфолію; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
2	Виготовлення індивідуальних ложок на верхню та нижню щелепи.	3	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфолію; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
3	Класифікація функціональних відбитків з верхньої та нижньої щелеп.	2	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфолію; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
4	Біомеханіка рухів нижньої щелепи.	3	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфолію; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.

5	Принципи роботи з артикулятором при протезуванні пацієнтів з беззубими щелепами.	3	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфоліо; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
6	Перевірка конструкції повних знімних протезів.	3	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфоліо; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
7	Фіксація повних знімних протезів.	2	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфоліо; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
8	Стоматологія надзвичайних станів.	3	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфоліо; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
9	Щелепно-лицева ортопедія.	3	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфоліо; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
10	Загальна характеристика щелепно-лицевих апаратів та їх класифікація.	3	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфоліо; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
11	Етіологія, патогенез, клініка контрактур нижньої щелепи та переломів які зрослися неправильно.	3	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфоліо; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
12	Використання ортопедичних засобів при остеопластиці та пластиці м'яких тканин	3	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія,	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфоліо;

	щелепно-лицевої ділянки.		кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
13	Мікростомія. Етіологія, клініка.	3	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфоліо; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
14	Розповсюдженість, етіологія, патогенез і ортопедичне лікування дефектів твердого і м'якого піднебіння.	3	Вивчення та аналіз базової та допоміжної літератури, відеороліки, відеофільми, дискусія, кейс-метод, «Мозковий штурм», вебінар, віртуальна консультація.	Усне опитування; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; метод портфоліо; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.
Всього годин по дисципліні		40		

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Кредити ECTS відображають обсяг навчального навантаження та включають усі види робіт здобувача освіти, передбачених навчальним планом: аудиторну, самостійну, усі види практик, підготовку та складання атестацій. Один кредит ECTS становить 30 академічних годин.

Поточний контроль (далі – ПК) проводиться науково-педагогічними працівниками на кожному аудиторному занятті (крім лекцій). Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Основна мета поточного контролю - забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти у процесі навчання та забезпечення управління їх навчальною мотивацією. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як науково-педагогічними працівниками – для коригування методів і засобів навчання, так і здобувачами освіти – для планування самостійної роботи. За результатами засвоєння кожної теми заняття виставляється оцінка з використанням 4-бальної системи.

Підсумкове заняття (далі – ПЗ) – це заняття, на якому проводиться оцінювання набутих компетентностей після логічно завершеної частини дисципліни, що складається з сукупності навчальних елементів програми дисципліни. ПЗ проводиться на одному із практичних занять, приймається викладачем академічної групи. ПЗ має включати контроль усіх видів підготовки (теоретичної, практичної, самостійної та інших), передбачених програмою навчальної дисципліни. За ПЗ виставляється оцінка, що є однією з оцінок ПК. Якщо в межах ПЗ за практичні заняття є незадовільні оцінки, то викладач зобов'язаний забезпечити здобувачу освіти можливість відповіді на додаткові питання з теми цих занять з подальшим виставленням оцінки у «Журнал обліку роботи академічної групи» та АСУ.

Поточна навчальна діяльність (ПНД) - це навчальна діяльність здобувача освіти впродовж семестру, яка контролюється науково-педагогічним працівником, що проводить заняття у групі. ПНД вважається виконаною, якщо здобувач в поточному семестрі відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3 балам та вище, в такому разі у відомість виставляється відмітка «відпрацьовано» та вказується середній бал в 4-бальній системі (розраховується автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ), або «невідпрацьовано», якщо здобувач в поточному семестрі має невідпрацьовані пропущені аудиторні заняття та лекції, або середній бал нижче за 3 бали.

Самостійна робота здобувача (СРЗ) Навчальний матеріал дисципліни, передбачений для засвоєння здобувачем освіти у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом з навчальним матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять.

Загальна навчальна діяльність (ЗНД) - вважається виконаною, якщо здобувач відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3-ом балам та вище. Бали за ЗНД для дисциплін з формою контролю «іспит» розраховуються як середнє арифметичне балів ПК за всі теми всіх семестрів, впродовж всього періоду вивчення дисципліни (з точністю до сотих) за таблицею 1 «Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу, автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД визначається у балах від 70 до 120. ЗНД визначається у балах від 120 до 200., відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ».

Оцінювання індивідуальних завдань здобувача освіти (далі - ІЗЗ) сприяють більш поглибленому вивченню здобувачем освіти теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань. ІЗЗ виконується здобувачем освіти самостійно із одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника.

- доповідь реферата здобувача освіти на практичному занятті 0 – 2 бали;
- доповідь з презентацією на практичному занятті 0 – 3 бали,
- доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей 0 – 5 балів;
- участь у Всеукраїнській олімпіаді – 5 – 10 балів

ІЗЗ оцінюються в балах (не більше 10), що додаються до балів, набраних за ЗНД по закінченню вивчення дисципліни, при проведенні «заліку».

Загальна сума балів за ЗНД та ІЗЗ не може перевищувати 200 балів.

Оцінювання дисципліни (далі – ОД) - це підсумковий контроль, що проводиться після засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з дисципліни на підставі виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях, виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи. Оцінювання дисципліни проводиться по закінченні вивчення дисципліни у формі «іспиту».

Для дисциплін, вивчення яких закінчується у поточному семестрі, а формою контролю є «іспит», передбачається, що допуск до іспиту визначається у балах ЗНД від 70 до 120, при відсутності пропусків аудиторних занять та лекцій. Пропуски аудиторних занять та лекцій повинні бути відпрацьовані в обов'язковому порядку. Іспит оцінюється від 50 до 80 балів. Оцінка з дисципліни - є сума балів за ЗНД, ІЗЗ та іспиту і складає від 120 до 200 балів.

Здобувачам освіти, які виконали вимоги програм навчальних дисциплін та були допущені до складання підсумкового контролю «іспиту»), але не склали його або не з'явилися виставляється оцінка **Гх**.

Здобувачам освіти, які були не допущені до складання «іспиту», у зв'язку з недостатньою кількістю балів за ЗНД кафедра виставляє у відомість відмітку «не допущено» (оцінка **Г**).

Здобувачу освіти, який допущений до іспиту, але не з'явився на його складання, кафедра виставляє у відомість відмітку «не з'явився» (оцінка **Гх**). Декан розглядає причину пропуску диференційованого заліку або іспиту: «поважна» або «неповажна». У разі якщо неявка була «неповажною» декан виставляє відмітку «незадовільно».

Після проведення семестрового контролю для дисциплін, або їх частин, що закінчуються формою контролю «іспит», відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють здобувачу освіти відповідну оцінку за таблицею 3 «Шкала оцінювання у ХНМУ», що додається (додаток 3) у індивідуальний навчальний план здобувача освіти та заповнює відомості успішності з дисципліни, відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ».

13. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти (ПНД, ЗНД, залік, диф. залік, іспит) здійснюється на підставі «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Харківському національному медичному університеті», затвердженої наказом ХНМУ від 21.08.2021 №181.

13.1 Оцінювання поточної та загальної навчальної діяльності (ПНД)

ПНД вважається виконаною, якщо здобувач в поточному семестрі відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3 балам та вище, в такому разі у відомість виставляється відмітка «відпрацьовано» та вказується середній бал в 4-бальній системі (розраховується автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ), або «невідпрацьовано», якщо здобувач в поточному семестрі має невідпрацьовані пропущені аудиторні заняття та лекції, або середній бал нижче за 3 бали.

Підсумковий бал за ПНД у семестрі визначається як середнє арифметичне національних оцінок за кожне заняття та ПК, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 1 відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ».

Загальна навчальна діяльність (ЗНД) вважається виконаною, якщо здобувач відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3-ом балам та вище. Бали за ЗНД для дисциплін з формою контролю «диференційований залік» розраховуються як середнє арифметичне балів ПК за всі теми всіх семестрів, впродовж всього періоду вивчення дисципліни (з точністю до сотих) за таблицею 1 «Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу, автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД визначається у балах від 70 до 120. ЗНД визначається у балах від 120 до 200, відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ».

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються іспитом)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120	3.91-3,94	94
4.95-4,99	119	3.87-3,9	93
4.91-4,94	118	3.83- 3,86	92
4.87-4,9	117	3.79- 3,82	91
4.83-4,86	116	3.74-3,78	90
4.79-4,82	115	3.7- 3,73	89
4.75-4,78	114	3.66- 3,69	88
4.7-4,74	113	3.62- 3,65	87
4.66-4,69	112	3.58-3,61	86
4.62-4,65	111	3.54- 3,57	85
4.58-4,61	110	3.49- 3,53	84
4.54-4,57	109	3.45-3,48	83
4.5-4,53	108	3.41-3,44	82
4.45-4,49	107	3.37-3,4	81
4.41-4,44	106	3.33- 3,36	80
4.37-4,4	105	3.29-3,32	79
4.33-4,36	104	3.25-3,28	78
4.29-4,32	103	3.21-3,24	77
4.25- 4,28	102	3.18-3,2	76
4.2- 4,24	101	3.15- 3,17	75
4.16- 4,19	100	3.13- 3,14	74
4.12- 4,15	99	3.1- 3,12	73
4.08- 4,11	98	3.07- 3,09	72
4.04- 4,07	97	3.04-3,06	71
3.99-4,03	96	3.0-3,03	70

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
3.95- 3,98	95	Менше 3	Недостатньо

13.2. Проведення та оцінювання іспиту. Для дисциплін, вивчення яких закінчується у поточному семестрі, а формою контролю є «іспит», передбачається, що допуск до іспиту визначається у балах ЗНД від 70 до 120, при відсутності пропусків аудиторних занять та лекцій. Пропуски аудиторних занять та лекцій повинні бути відпрацьовані в обов'язковому порядку. Іспит оцінюється від 50 до 80 балів. Оцінка з дисципліни - є сума балів за ЗНД, ІЗЗ та іспиту і складає від 120 до 200 балів.

Для проведення сесії встановлюється розклад, затверджений ректором Університету із зазначенням конкретних дат складання іспитів. після складання якого перерахунок балів відбувається відповідно таблиці 7, відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ».

Таблиця 7

Оцінювання теоретичних знань та практичних навичок, якщо вони представлені в одному білеті

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Відповідь за білетами, які включають теоретичну та практичну частини дисципліни	За кожен відповідь студент одержує від 10 до 16 балів, що відповідає: «5» - 16 балів; «4» - 13 балів; «3» - 10 балів.
1	16	13	10		
2	16	13	10		
3	16	13	10		
4	16	13	10		
5	16	13	10		
	80	65	50		

13.3.Оцінка з дисципліни

Після проведення семестрового контролю для дисципліни, що закінчуються формою контролю «іспит», відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють здобувачу освіти відповідну оцінку за таблицею 3 «Шкала оцінювання у ХНМУ», що додається (додаток 3), відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ», у індивідуальний навчальний план здобувача освіти та заповнює відомості успішності з дисципліни.

Таблиця 3

Шкала оцінювання у ХНМУ

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

3.2. Питання до заліку та іспиту:

Перелік контрольних запитань для проведення підсумкового модульного контролю з ортопедичної стоматології

Семестр 7 «Повне знімне зубне протезування»

1. Обстеження пацієнта з повною відсутністю зубів. Анамнез: визначення та структура
2. Анатомо-фізіологічні особливості порожнини рота пацієнта з повною відсутністю зубів
3. Зміни в зубощелепному апараті внаслідок повної втрати зубів

4. Зовнішній огляд. Внутрішньоротове обстеження пацієнта з повною відсутністю зубів
5. Підготовка порожнини рота до протезування повними знімними протезами
6. Визначення ступеня атрофії щелеп за Шредером, Келлером. Значення стану щелеп в забезпеченні фіксації повних знімних протезів
7. Оцінка стану слизової оболонки протезного ложа за Суппле і Люндом. Значення стану піддатливості слизової оболонки, щодо вибору методики отримання відбитку
8. Класифікація відбитків
9. Класифікація відбиткових матеріалів
10. Анатомо-фізіологічне обґрунтування меж протеза на верхній щелепі
11. Анатомо-фізіологічне обґрунтування меж протеза на нижній щелепі
12. „ Протезне поле ”, „ протезне ложе”, «нейтральна зона» – визначення, топографія та клінічне значення
13. Методи фіксації повних знімних протезів (механічних, біомеханічних, фізичних та біофізичних)
14. Оцінка якості відбитка. Дезінфекція відбитків
15. Отримання анатомічних відбитків з беззубої верхньої та нижньої щелеп для виготовлення індивідуальних ложок
16. Методи одномоментного виготовлення індивідуальних ложок
17. Лабораторні методи виготовлення індивідуальних ложок
18. Припасування жорсткої індивідуальної ложки на верхню щелепу за методикою Гербста
19. Припасування жорсткої індивідуальної ложки на нижню щелепу за методикою Гербста
20. Класифікація функціональних відбитків
21. „Функціонально присмоктуючийся відбиток” – визначення терміну та клінічне значення
22. „ Власне функціональний відбиток” – визначення терміну та клінічне значення
23. Порівняльна характеристика анатомічних, власно-функціональних та функціонально-присмоктуючи відбитків
24. Отримання функціонально-присмоктуючих відбитків під жувальним тиском.
25. Формування країв функціонального відбитка
26. Методика отримання функціональних відбитків із беззубих щелеп за Бояновим
27. Методика Шрота
28. Методика ЦІТО
29. Методика Василенка
30. Визначення центрального співвідношення беззубих щелеп
31. Методи визначення міжальвеолярної висоти
32. Визначення термінів – “оклюзійна площина”, „протетична площина”, „центральне співвідношення ”, «центральна окклюдія»
33. Методи фіксації центрального співвідношення щелеп
34. Характеристика стану відносного фізіологічного спокою жувальної мускулатури
35. Помилки при визначенні центральної окклюдії, їх причини, ознаки та наслідки
36. Компоненти жувальної системи, їх функціональний взаємозв'язок
37. Жувальні м'язи: класифікація, анатомія, функція
38. Анатомія та фізіологія СНЩС
39. Фази жування за Гізі
40. Фактори окклюдії. Сагітальні рухи нижньої щелепи: сагітальний суглобовий шлях, кут сагітального суглобового шляху, сагітальний різцевий шлях, кут сагітального різцевого шляху
41. Фактори окклюдії. Трансверзальні рухи нижньої щелепи: рух Бенета, кут Бенета, трансверзальний різцевий шлях, готичний кут
42. Вертикальні рухи нижньої щелепи
43. Визначення поняття „окклюдія” та „артикуляція”
44. Визначення поняття „ робоча сторона” та „балансуюча сторона”
45. Апарати, які відтворюють рухи нижньої щелепи. Класифікація апаратів
46. Окклюдатори та артикулятори, їх класифікація. Принципи конструювання

47. Основні положення артикуляційної теорії. Постулати Бонвіля, Ганау
48. Суглобова теорія артикуляції (Гізі, Ганау, Бонвіль)
49. Сферична теорія артикуляції (Монсон, Сапожніков, Черних, Хмелевський)
50. Методи реєстрації індивідуальних рухів нижньої щелепи
51. Феномен Христенсена, внутрішньо ротовий спосіб визначення кутів сагітального та трансверзального шляхів (методика Ефрона, Гельфанда, Катца)
52. Особливості повністю регульованих, напіврегульованих, середньо анатомічних артикуляторів
53. Конструктивні відмінності артикуляторів систем „Аркон” та „Нонаркон”
54. Конструктивні елементи артикуляторів: лицеві дуги, їх призначення
55. Перевірка конструкції повних знімних протезів, суть клінічного етапу
56. Помилки при фіксації центрального співвідношення при повній відсутності зубів
57. Клінічні ознаки при підвищенні висоти прикусу
58. Клінічні ознаки при зниженні висоти прикусу
59. Перевірка конструкції повних знімних протезів в артикуляторі
60. Перевірка конструкції повних знімних протезів в порожнині рота. Методи усунення помилок
61. Види та правила гіпсування воскових репродукцій в кювету
62. Стадії полімеризації пластмас
63. Компресійне та ливарне пресування
64. Фіксації, стабілізації та рівноваги повних знімних протезів
65. Топографія під'язикового, ретромолярного та ретроальвеолярного простору
66. Фази адаптації до протезів за В.Ю.Курляндським
67. Особливості повторного протезування пацієнтів, які раніше користувалися повними знімними протезами
68. Перевірка оклюзійних контактів, пришліфовка штучних зубів
69. Класифікація захворювань слизової оболонки порожнини рота, які виникають під впливом знімних протезів за З.С. Василенко
70. Етіологія, клініка та патогенез механічного впливу знімних протезів. Лікування
71. Етіологія, клініка та патогенез хімічного впливу знімних протезів. Лікування
72. Етіологія, клініка та патогенез сенсibiliзуючого впливу знімних протезів. Лікування
73. Експозиційна та провокаційна проби: методика проведення, клінічна характеристика проб
74. Характеристика незапальних захворювань слизової оболонки порожнини рота, які виникають під впливом знімних протезів
75. Принципи анатомічної постановки зубів за М.С.Васильєвим
76. Особливості постановки зубів при прогенічному та прогнатичному співвідношенні щелеп
77. Постановка за сферичною поверхнею (за Монсоном)
78. Принципи постановки зубів за Гізі
79. Запис індивідуальних рухів нижньої щелепи. Методки Каца-Ефрона-Гельфанда, М.А.Нападова та А.Л.Сапожнікова
80. Види штучних зубів, методи з'єднання з базисом
81. Методи фіксації повних знімних протезів: механічні, біомеханічні, фізичні та біофізичні
82. Послідовність обробки повних знімних протезів після полімеризації
83. Корекція повних знімних протезів
84. Шліфування та полірування повних знімних протезів. Засоби та інструментарій
85. Починка знімних протезів
86. Склад базисних пластмас: характеристика, переваги та недоліки
87. Правила виготовлення воскових базисів з прикусними валиками
88. Компресійне та ливарне пресування
89. Режимми полімеризації пластмас
90. Полірувальні суміші, що використовують для полірування базисів протезів

Семестр 8 «Щелепно-лицева ортопедія»

1. Класифікації переломів щелеп: Д.А. Ентіна, І.Г. Лукомського, Ле Форна, Б.Д. Кабакова

2. Групи жувальних м'язів та їх функції в нормі. Механізм рухів нижньої щелепи. Нервово-м'язевий апарат
3. Механізм зміщення відламків при переломах верхньої щелепи
4. Механізм зміщення відламків при переломах нижньої щелепи: при однобічних ментальних та ангулярних переломах
5. Механізм зміщення відламків при переломах нижньої щелепи по середній лінії, у ділянці мищелкового паростку
6. Механізм зміщення відламків при переломах нижньої щелепи: при однобічних ментальних та ангулярних переломах
7. Механізм зміщення відламків при двобічних переломах нижньої щелепи
8. Щелепно-лицева ортопедія та щелепно-лицеве протезування підвищеної складності. Визначення, мета та завдання, етапи розвитку
9. Класифікація щелепно-лицевих апаратів, що застосовуються для лікування поранених та хворих, їх характеристика
10. Класифікація переломів верхньої та нижньої щелеп. Особливості та механізм зміщення відламків нижньої щелепи в залежності від локалізації лінії перелому та його виду
11. Особливості травматичних пошкоджень щелепно-лицевої ділянки. Невогнепальні та вогнепальні пошкодження
12. Транспортні шини. Лігатурне зв'язування. Види. Показання для застосування
13. Особливості надання ортопедичної допомоги при переломах з обмеженою рухомістю відламків. Апарати і шини. Принцип їх дії
14. Особливості надання ортопедичної допомоги при фрагментах, що не правильно зрослися, несправжніх суглобах. Апарати і шини. Принцип їх дії
15. Формуючі та фіксуючі апарати при пластиці м'яких тканин та остеопластиці щелеп у поранених у щелепно-лицеву ділянку та після оперативних втручань
16. Контрактури нижньої щелепи, їх класифікація. Механізм розвитку контрактур. Ортопедичні втручання при лікуванні контрактур. Лікувальна гімнастика
17. Етіологія та клініка мікростомії. Зубне протезування щелепно-лицевих поранених при мікростомії. Особливості отримання відбитків та виготовлення конструкцій протезів
18. Протезування при резекції верхньої щелепи. Види (альвеолярний відросток, одностороння, на беззубій щелепі). Обсяг. Безпосереднє та послідує протезування
19. Протезування при резекції нижньої щелепи. Види (альвеолярна частина, одностороння, підборідний відділ, гілки). Обсяг. Безпосереднє та послідує протезування. Особливості використання шин та протезів
20. Протезування при дефектах обличчя. Причини. Одержання маски обличчя. Ектопротези. Способи фіксації. Поняття про епітети.

Перелік практичних навичок, що підлягають перевірці під час проведення підсумкового модульного контролю з ортопедичної стоматології.

Семестр 7 «Повне знімне протезування»

1. Обстежити пацієнта в клініці ортопедичної стоматології
2. Проаналізувати додаткові (спеціальні) методи обстеження
3. Отримати анатомічні відбитки з беззубих щелеп
4. Виготовити індивідуальну ложку за методикою Василенка
5. Отримати функціональні відбитки різними методами
6. Визначити центральне співвідношення щелеп при дефектах зубних рядів IV групи
7. Провести гіпсову моделей щелеп в артикулятор
8. Провести постановку зубів по склу
9. Перевірити конструкцію повного знімного протезу
10. Охарактеризувати лабораторні етапи виготовлення повних знімних протезів
11. Оцінити фіксацію повних знімних протезів
12. Провести корекцію повних знімних протезів

Семестр 8 «Щелепно-лицева ортопедія»

1. Провести диференційну діагностику з метою встановлення діагнозу при різних переломах щелепно-лицьової ділянки
2. Проводити клінічне обстеження пацієнтів з переломами щелеп
3. Вміти розрізняти різні види щелепно-лицьових апаратів. Складові елементи. Методики застосування
4. Вміти провести просте лігатурне зв'язування зубів за Лімбергом, Айві
5. Вміти застосовувати різні види транспортних шин та знати алгоритм їх застосування
6. Вміти отримати відбитки у хворих з мікростомією
7. Вміти припасувати протез
8. Виготовлення маски обличчя

**ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ІСПИТУ
З ДИСЦИПЛІНИ «ОРТОПЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ»
Програма семестрового іспиту з ортопедичної стоматології
для студентів IV курсу стоматологічного факультету**

1. Предмет ортопедичної стоматології, його зміст, цілі та завдання. Взаємозв'язок ортопедичної стоматології з іншими науками. Роль вітчизняних вчених.
2. Організація робочого місця стоматолога-ортопеда, техніка безпеки, основи гігієни праці та профілактика професійних захворювань.
3. Амбулаторний прийом хворих у відділенні ортопедичної стоматології. Обліково-звітна та фінансова документація. Амбулаторна історія хвороби як науково-медичний і юридичний документ. Правила оформлення.
4. Поняття про хвороби. Основні стоматологічні захворювання, що підлягають ортопедичному лікуванню. Види зубних протезів, їх класифікація, характеристика особливостей клінічного застосування.
5. Обстеження хворого в клініці ортопедичної стоматології. Формулювання діагнозу. Вибір і обґрунтування методів ортопедичного лікування /протезування/ і складання плану лікування.
6. Одонтопародонтограма за В.Ю. Курляндським та її аналіз.
7. Функціональна жувальна проба по С.С. Гельмана. Методика проведення.
8. Графічні методи вивчення рухів нижньої щелепи під час функції жування. Мастікоціографія. Електроміографія. Їх аналіз до і після ортопедичного лікування.
9. Методи підготовки стоматологічного хворого до ортопедичного лікування. Основи медичної етики і деонтології.
10. Анатомо-функціональний будова пародонту. Функція і витривалість пародонту до жувального тиску. Резервні сили пародонту.
11. Анатомія зубних рядів, їх форма і будова на верхній і нижній щелепах. Фактори, що забезпечують стійкість зубів.
12. Основні анатомічно орієнтовані групи зубів і їх анатомо-функціональна характеристика.
13. Будова і розвиток зубо-щелепної системи людини. Вплив функції на формування і розвиток зубо-щелепної системи.
14. М'язи, що приводять у рух щелепу, та їх розподіл за виконуваною функцією.
15. Порівняльна характеристика зубів, зубних рядів і скронево-нижньощелепного суглобу у тварин і людини. Взаємозумовленість форми та функції.
16. Скронево-нижньощелепний суглоб. Вікові особливості. Формування суглобу під впливом функції і прикусу.
17. Види патологічних прикусів, їх характеристика.
18. Прикус. Визначення. Класифікація. Функціонально-морфологічна характеристика ортогнатичного прикусу.
19. Мімічні м'язи. М'язи язика, м'якого піднебіння, їх роль у функції жування і ковтання, мовотворення і дихання.
20. Бічні рухи нижньої щелепи і м'язи, що забезпечують їх здійснення. Характер переміщення суглобових головок. Поняття про робочий і балансуєчий бік.
21. Сагітальні рухи нижньої щелепи і м'язи, які здійснюють їх. Характер переміщення суглобових головок при цих рухах.

22. Артикуляція. Визначення. Вертикальні рухи нижньої щелепи і м'язи, які здійснюють їх.
23. Анатомія обличчя і його вікові особливості. Антропометричні закономірності. Фізіологічний спокій нижньої щелепи.
24. Визначення понять "жувальна сила", "жувальний тиск", "ефективність жування". Методи визначення втрати жувальної ефективності.
25. Фізіологія акту жування за І. П. Павловим. Вплив акту жування на секреторну і рухову функцію шлунково-кишкового тракту. Рефлекси жувального апарату.
26. Механізм акту жування і ковтання. Роль функції жування у формуванні жувального апарату.
27. Артикуляція. Оклюзія. Види оклюзії і їх характеристика.
28. Поняття про стоматологічне матеріалознавство. Класифікація. Медико-біологічні, фізико-механічні та технологічні вимоги.
29. Медичний гіпс. Характеристика і методика застосування гіпсу для відливання моделей протезного ложа. Етапи виливки гіпсової моделі.
30. Відбиткові матеріали і вимоги до них. Класифікація.
31. Конструкційні /основні/ стоматологічні матеріали та вимоги, що пред'являються до них. Характеристика.
32. Термопластичні відбиткові матеріали. Характеристика. Методика отримання відбитків протезного ложа і виливки гіпсових моделей.
33. Альгінатні відбиткові матеріали. Характеристика. Методика отримання відбитків і виливки гіпсових моделей.
34. Базисні пластмаси. Характеристика і методика приготування базисної пластмаси для полімеризації. Стадії /фази/ полімеризації. Різновиди пористості пластмаси, причини, профілактика.
35. Режим полімеризації пластмас в безводному середовищі під тиском повітря.
36. Заміна воскових репродукцій на пластмасу. Зворотня гипсовка. Режим полімеризації базисних пластмас.
37. Силіконові відбиткові матеріали. Характеристика. Методика отримання комбінованих відбитків і виливка моделей.
38. Характеристика пластмас для незнімних протезів. Методика підбору «Сінми-М» для пластмасових коронок відповідно кольору зубів.
39. Характеристика самотвердіючих пластмас і методика приготування формувальної маси. Режим полімеризації самотвердіючих пластмас в середовищі стисненого повітря.
40. Штучні зуби з пластмаси і фарфору. Порівняльна характеристика позитивних і негативних властивостей.
41. Моделюванні і формувальні матеріали. Характеристика.
42. Сплави металів для зубних протезів. Характеристика.
43. Матеріали для фіксації незнімних протезів. Характеристика. Методика приготування цементу для фіксації незнімних протезів. Можливі ускладнення, причини і профілактика.
44. Дефекти твердих тканин зубів. Етіологія. Патогенез. Клініка. Показання до ортопедичного лікування. Види протезів.
45. Класифікація порожнин в коронкових частинах зубів. Показання до лікування вкладками. Порівняльна характеристика методів заміщення дефектів коронок зубів вкладками і пломбами.
46. Прямий метод виготовлення вкладки. Клініко-лабораторні етапи ортопедичного лікування литими /металевими/ вкладками.
47. Непрямий метод виготовлення вкладки. Клініко-лабораторні етапи лікування порцеляновими вкладками.
48. Методика фіксації вкладки в порожнині зуба /цементування/. Можливі ускладнення при фіксації вкладки. Причини. Профілактика.
49. Штучні коронки. Класифікація. Показання до застосування. Вимоги, що пред'являються до штучних коронок.
50. Повні штамповані коронки. Характеристика. Показання до застосування. Клініко-лабораторні етапи ортопедичного лікування.

51. Методика препарування зуба для повної металевої штампованої коронки і знеболення. Вимоги, що пред'являються до кукси відпрепарованих зуба.
52. Пластмасові коронки. Характеристика. Показання до застосування. Конструкційні матеріали для штучних коронок. Клінічні та лабораторні етапи ортопедичного лікування.
53. Напівкоронки і тричвертні коронки. Характеристика. Показання до виготовлення. Технологія препарування зубів і лабораторні етапи виготовлення.
54. Порцелянові коронки. Характеристика. Конструкційні матеріали. Показання до застосування. Клініко-лабораторні етапи ортопедичного лікування.
55. Металокерамічні коронки. Характеристика. Показання до виготовлення. Клінічні та лабораторні етапи ортопедичного лікування.
56. Металопластмасові коронки. Характеристика. Показання до застосування. Клінічні та лабораторні етапи ортопедичного лікування.
57. Методика препарування зуба для пластмасових і порцелянових коронок. Вимоги. Можливі ускладнення. Причини. Профілактика.
58. Препарування зубів для незнімних протезів. Інструментарій. Ускладнення. Профілактика. Методика знеболювання при препаруванні зубів.
59. Тотальний дефект коронкової частини зуба. Етіологія. Патогенез. Клініка. Показання до лікування штифтовими конструкціями.
60. Види штифтових зубів. Порівняльна характеристика. Вибір штифтової конструкції в залежності від стану над'ясеневої частини кореня зуба. Вимоги до елементів штифтових зубів.
61. Підготовка над'ясеневої кукси кореневої частини зуба в залежності від конструкції коронки із штифтом. Ускладнення. Причини. Профілактика.
62. Штифтовий зуб із зовнішнім кільцем /за Річмондом/. Характеристика. Показання до виготовлення. Клініко-лабораторні етапи виготовлення.
63. Штифтовий зуб із вкладкою за Ільїною-Маркісьян. Характеристика. Показання до виготовлення. Клініко-лабораторні етапи виготовлення.
64. Куксова вкладка. Характеристика. Показання до виготовлення. Клініко-лабораторні етапи виготовлення.
65. Дефекти зубних рядів. Етіологія. Патогенез. Клініка. Класифікація Кеннеді.
66. Дефекти зубних рядів. Види зубних протезів. Порівняльна характеристика їх позитивних і негативних властивостей.
67. Обстеження хворого з дефектами зубних рядів. Формулювання діагнозу.
68. Особливості конструювання незнімних мостоподібних протезів в залежності від дефекту зубного ряду, стану опорних зубів та їх антагоністів.
69. Фізіологічні резерви пародонту. Причини функціональної перевантаження опорних зубів або зубів-антагоністів при лікуванні мостоподібними протезами. Профілактика.
70. Особливості препарування опорних зубів для виготовлення мостоподібного протеза. Вимоги, що пред'являються до кукси зуба під опорні елементи мостоподібного протеза. Можливі ускладнення. Причини. Профілактика.
71. Мостоподібні протези з нержавіючої сталі з литою проміжною частиною. Характеристика. Показання до виготовлення. Клініко-лабораторні етапи ортопедичного лікування.
72. Незнімні мостоподібні протези з комбінованою проміжною частиною. Характеристика, показання до виготовлення. Клініко-лабораторні етапи лікування.
73. Металокерамічні мостоподібні протези. Характеристика, показання до виготовлення. Клініко-лабораторні етапи лікування.
74. Металопластмасові мостоподібні протези. Характеристика, показання до виготовлення. Клініко-лабораторні етапи лікування.
75. Незнімні мостоподібні протези з пластмаси. Характеристика. Показання до виготовлення. Клініко-лабораторні етапи лікування.
76. Атипові конструкції мостоподібних протезів і їх вибір залежно від характеру патології зубо-щелепної системи.

77. Перевірка конструкції і методика фіксації /цементування/ мостоподібних протезів. Причини розцементування мостоподібного протеза. Профілактика.
78. Методи визначення та фіксації центральної оклюзії при лікуванні мостоподібними конструкціями.
79. Причини виникнення запальних процесів слизової оболонки під проміжною частиною мостоподібного протеза і біля краю опорних коронок. Показання до видалення незнімного мостоподібного протеза. Методика.
80. Біологічне, клінічне та математичне обґрунтування вибору методу лікування незнімними мостоподібними конструкціями. Частина мостоподібного протеза та їх характеристика.
81. Часткові знімні пластинкові конструкції. Терміни ортопедичного лікування. Види протезів та їх характеристика.
82. Біологічне, клінічне та математичне обґрунтування вибору методу лікування частковими знімними пластинковими протезами.
83. Дефекти зубних рядів. Вибір опорних зубів для кламерної фіксації. Визначення меж базису. Підбір штучних зубів і метод їх постановки.
84. Особливості конструювання часткового пластинкового протеза в залежності від локалізації дефекту зубного ряду і анатомії щелепи.
85. Клініко-лабораторні етапи лікування дефектів зубних рядів знімними пластинковими конструкціями.
86. Перевірка конструкції часткового знімного протезу в оклюдаторі і порожнини рота. Можливі неточності і їх усунення.
87. Накладення часткових знімних конструкцій на протезне ложе. Методика їх корекції. Рекомендації хворому. Фази адаптації до зубних протезів.
88. Можливі ускладнення при користуванні частковими пластинковими протезами. Методика перенесення кламеру, приварювання зуба. Корекція артикуляції, перебазування і лагодження базису.
89. Заміна воскового базису часткового знімного протезу на пластмасу методом зворотної гипсовки в кювету. Режим полімеризації.
90. Фіксація часткових знімних протезів. Кламера та їх характеристика. Кламерні лінії.
91. Припасування та накладення знімною пластинковою конструкції на протезне ложе. Фази адаптації. Гігієнічні основи змісту протезів.
92. Біологічне та клінічне обґрунтування вибору методу лікування бюгельними протезами. Частина конструкції бюгельного протеза та їх характеристика.
93. Порівняльна характеристика конструкції бюгельних протезів при I, II, III класах дефектів зубних рядів за Кеннеді.
94. Планування конструкції каркаса бюгельного протеза в залежності від локалізації і протяжності дефекту зубного ряду і анатомічних особливостей протезного ложа.
95. Біомеханіка бюгельного протеза: статика і динаміка "включеного" і "кінцевого" сидла. Види з'єднання кламерів з каркасом.
96. Технологія виготовлення суцільнолитих каркасів бюгельних протезів. Клініко-лабораторні етапи лікування.
97. Паралелометрія гіпсових моделей щелеп. Мети. Завдання. Методи.
98. Фіксуючі елементи бюгельних протезів. Характеристика. Кламерна система Нея. Вибір кламерів в залежності від дефектів зубного ряду і стану тканин пародонта.
99. Можливі ускладнення при лікуванні бюгельними протезами. Причини. Профілактика.
100. Коронки під опорно-утримуючі кламери і атачмени. Характеристика. Показання до застосування телескопічних коронок. Особливості препарування зубів для даних видів фіксуючих елементів.
101. Визначення центральної оклюзії при I, II, III і IV групах дефектів за Бетельманом.
102. Заміна воскових репродукцій протезів базисної пластмасою. Методика. Режим полімеризації. Види пористості. Причини. Профілактика.
103. Беззубі щелепи. Етіологія. Патогенез. Клініка. Класифікація беззубих щелеп.
104. Обстеження хворого з беззубими щелепами. Формулювання діагнозу. Оформлення історії хвороби.
105. Слизова оболонка нижньої щелепи. Топографія вуздочок і складок. Поняття про "нейтральну зону". Межі базису функціонально-присмоктуючого протеза, вимоги до краю його базису.

106. Слизова оболонка верхньої щелепи. Топографія вуздечок і складок. Поняття про лінію "А". Межі базису по "А" лінії.
107. Методи фіксації та стабілізації повних знімних протезів та фактори, що їх забезпечують.
108. Відбитки з протезного ложа. Класифікація. Відмінність функціонального відбитка від анатомічного. Методи отримання функціонального відбитка.
109. Анатомічний, антропометричні, анатоμο-фізіологічний і функціональний методи визначення висоти центрального співвідношення. Їх порівняльна характеристика.
110. Методи визначення висоти фізіологічного спокою і центрального співвідношення щелеп у пацієнтів з беззубими щелепами функціональним методом. Завдання. Послідовність. Причини можливих помилок і їх попередження.
111. Одномоментне виготовлення індивідуальних ложок і отримання функціонально-присмоктуючого відбитка.
112. Класифікація функціональних відбитків за ступенем віджимання слизової оболонки. Методика отримання функціонально-присмоктуючого відбитку в умовах використання сили жувальних м'язів.
113. Проблема стабілізації знімних конструкцій на протезних ложах при беззубих щелепах, їх практичне значення. Закони артикуляції Бонвіля, Гізі і ін.
114. Конструювання штучних зубних рядів в артикуляторі і оклюдаторі по склу та індивідуальним оклюзійним кривим. Порівняльна характеристика методів постановки.
115. Анатомічна постановка зубів. Способи індивідуалізації постановки зубів в повних знімних протезах.
116. Накладення повної пластинкової конструкції на протезне ложе. Рекомендації хворому по користуванню відповідно за періодів адаптації. Методика виправлення артикуляції.
117. Алергічні реакції на матеріали зубних протезів.
118. Типи беззубих щелеп. Фактори, що сприяють розвитку атрофії та їх профілактика. Класифікація.
119. Анатомія верхньої беззубої щелепи. Класифікація типів беззубих щелеп. Анатомічні особливості, які мають значення для фіксації та стабілізації пластинкового протеза. Методика отримання функціонального відбитка.
120. Анатомія нижньої беззубою щелепи. Класифікація типів нижніх беззубих щелеп. Анатомічні особливості, які мають значення для фіксації та стабілізації пластинкового протеза. Методика отримання функціонального відбитка.
121. Слизова оболонка верхньої щелепи. Зони за Люндом, Гавриловим. Їх значення для протезування. Межі протеза по "А" лінії в залежності від класу слизової оболонки за Супплі.
122. Слизова оболонка нижньої щелепи. Класифікація за Супплі. Топографія ретро-молярного і ретромандібулярного просторів. Значення для протезування.
123. Методи фіксації знімних конструкцій на протезних ложах. Характеристика. Нейтральна зона, як функціональне утворення і її значення для функціонально-присмоктуючого протезу.
124. Можливі ускладнення при користуванні пластмасовими знімними протезами. Методи ремонту базису, приварювання зуба, перебазування, переартикуляції.
125. Клінічні та лабораторні етапи лікування хворих з однієї беззубою щелепою знімним функціонально-присмоктуючим протезом.
126. Лікування пацієнтів з беззубими щелепами повними знімними протезами з порцеляновими зубами. Показання. Позитивні і негативні властивості.
127. Послідовність маніпуляцій при визначенні висоти центрального співвідношення функціональним методом.
128. Клінічні та лабораторні етапи лікування пацієнтів з беззубими щелепами пластинковими протезами.
129. Методи фіксації, стабілізації та рівноваги повних протезів. Методи отримання відбитка під силою тиску жувальних м'язів.
130. Методи визначення центрального співвідношення щелеп у пацієнтів з беззубими щелепами. Причини можливих помилок та їх профілактика.
131. Організація ортопедичної стоматологічної допомоги в Збройних силах України в мирний час.
132. Організація ортопедичної стоматологічної допомоги в діючій Армії.
133. Особливості забезпечення зубопротезної допомогою в умовах діючої Армії.
134. Показання та протипоказання до зубопротезування особового складу Збройних Сил.

135. Травми ЧЛО. Клініка. Показання і протипоказання до ортопедичного лікування. Види апаратів. Можливі ускладнення. Невідкладна допомога.
136. Дефекти зубних рядів і беззубі щелепи, ускладнені мікростомією. Клініка. Методи отримання відбитків і конструювання протезів.
137. Вогнепальні поранення і пошкодження верхньої щелепи. Клініка. Ортопедичні методи профілактики можливих ускладнень при хірургічному лікуванні. Клініко-лабораторні етапи виготовлення захисних пластинок.
138. Післяопераційні дефекти неба. Клініка. Показання до застосування резекційних протезів, вимоги до них. Клініко-лабораторні етапи лікування.
139. Переломи нижньої щелепи. Клініка. Ортопедичне лікування в комплексній терапії. Клініко-лабораторні етапи виготовлення шини Вебера.
140. Переломи беззубих щелеп. Клініка. Ортопедичне лікування в комплексній терапії. Клініко-лабораторні етапи лікування шиною Порта.
141. Дефекти твердого та м'якого піднебіння через поранення і операції. Клініка. Ортопедичне лікування. Види obturatorів, показання до застосування.
142. Дефекти обличчя через поранення і опіки. Клініка. Лікування. Методика виготовлення ектопротезів. Методи їх фіксації.
143. Клініко-лабораторні етапи лікування хворих з дефектами твердого та м'якого піднебіння з obturatorом за Ільяной-Маркісьян.
144. Клініко-лабораторні етапи лікування хворих з дефектами твердого та м'якого піднебіння з obturatorом типу Сюерсена.
145. Клініко-лабораторні етапи лікування хворих з дефектами м'якого піднебіння з плаваючим obturatorом типу Кеза.

3.3. Контрольні питання та завдання до самостійної роботи

Самостійна робота здобувачів освіти, яка передбачена темою заняття поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Тема 31.1. Обстеження порожнини рота пацієнта в повною відсутності зубів.

Тема 32.1. Виготовлення індивідуальних ложок на верхню та нижню щелепи.

Тема 33.1. Класифікація функціональних відбитків з верхньої та нижньої щелеп.

Тема 34.1. Біомеханіка рухів нижньої щелепи.

Тема 35.1. Принципи роботи з артикулятором при протезуванні пацієнтів з беззубими щелепами.

Тема 36.1. Перевірка конструкції повних знімних протезів.

Тема 37.1. Фіксація повних знімних протезів.

Тема 38.1. Стоматологія надзвичайних станів

Тема 39.1. Щелепно-лицева ортопедія.

Тема 39.1. Загальна характеристика щелепно-лицевих апаратів та їх класифікація.

Тема 41.1. Етіологія, патогенез, клініка контрактур нижньої щелепи та переломів які зрослися неправильно.

Тема 42.1. Використання ортопедичних засобів при остеопластиці та пластиці м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки.

Тема 43.1. Мікростомія. Етіологія, клініка.

Тема 44.1. Розповсюдженість, етіологія, патогенез і ортопедичне лікування дефектів твердого і м'якого піднебіння.

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні): _____

1. Підготовка огляду наукової літератури з тем, які вивчаються.
2. Написання рефератів на теми:
  - Види та класифікація незнімних протезів.
  - Види та класифікація знімних протезів.
  - Особливості препарування зубів під різні види штучних коронок.
  - Знеболення в ортопедичній стоматології.

- Механічні, фізичні, хімічні та біологічні властивості стоматологічних матеріалів.
- Класифікації дефектів коронок зубів.
- Класифікації дефектів зубних рядів.
- Види фіксації часткових знімних протезів та їх характеристика.
- Методи постановки зубів у знімних протезах.

Оцінювання індивідуальних завдань здобувача освіти здійснюється за виконання завдань науково-педагогічного працівника:

- доповідь реферата на практичному занятті 0 – 2 бали;
- доповідь з презентацією на практичному занятті 0 – 3 бали,
- доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей 0 – 5 балів;
- участь у Всеукраїнській олімпіаді – 5 – 10 балів

Бали за індивідуальні завдання здобувача освіти (загалом не більше 10 балів) можуть додаватись, як заохочувальні додаткові бали до підсумкового балу за поточну навчальну діяльність, вираховану з використанням таблиці 2 і входять в склад оцінки з дисципліни.

3.5. Інші заохочення (умови нарахування додаткових балів за різні види неформальної та 3.4.

Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

Видами індивідуальної науково-дослідницької роботи здобувачів освіти є підготовка доповідей та презентацій відповідно до тематичного плану модулю, а також участь у роботі наукового студентського гуртка з ортопедичної стоматології.

3.5. Інші заохочення

Оцінювання індивідуальних завдань здобувача освіти (далі - ІЗЗ) сприяють більш поглибленому вивченню здобувачем освіти теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань. ІЗЗ виконується здобувачем освіти самостійно із одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника.

- доповідь реферата студента на практичному занятті 0 – 2 бали;
- доповідь з презентацією на практичному занятті 0 – 3 бали,
- доповідь на науково-практичних конференціях кафедри, університету, написання тез, статей 0 – 5 балів;
- участь у Всеукраїнській олімпіаді – 5 – 10 балів

ІЗЗ оцінюються в балах (не більше 10), що додаються до балів, набраних за ЗНД по закінченню вивчення дисципліни, при проведенні «заліку».

Загальна сума балів за ЗНД та ІЗЗ не може перевищувати 200 балів.

3.6. Правила оскарження оцінки

Оскарження отриманої здобувачем вищої освіти оцінки здійснюється згідно

«Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю здобувачів освіти ХНМУ», затвердженого Наказом ХНМУ від 30.09.2020 №252.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щоб успішно пройти відповідний курс необхідно регулярно відвідувати практичні заняття; мати теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; не спізнюватися і не пропускати заняття; виконувати всі необхідні завдання і працювати кожного заняття; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися до кураторів курсу з різних питань за тематикою занять і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Здобувачі освіти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не

пов'язаною з навчальним процесом. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття.

Здобувачі освіти з особливими потребами можуть зустрічатися з науково-педагогічним працівником або попередити його до початку занять, на прохання здобувача освіти це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контакуйте з науково-педагогічним працівником.

Заохочується участь здобувачів освіти у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

Усі здобувачі освіти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в дусі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в дусі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються здобувачам/-кам освіти або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

Поведінка в аудиторії

Здобувачам освіти важливо важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять

- дозволяється:
  - залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом науково-педагогічного працівника;
  - пити безалкогольні напої;
  - фотографувати слайди презентацій;
  - брати активну участь у ході заняття).
- заборонено:
  - їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);

- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і територію);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра ортопедичної стоматології підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен здобувач вищої освіти має знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Гасюк П.А., Костенко Є.Я., Мачоган В.Р., Росоловська С.О., Воробець А.Б., Радчук В.Б. Stud Book з ортопедичної стоматології. Тернопіль-Ужгород. 2018. - 369 с.
2. Рожко М.М., Неспрядько В.П., Михайленко Т.Н. та ін. Зубопротезна техніка. – К.: Книга-плюс, 2018. – 604 с.
3. Стоматологія. Підручник. У 2 кн. – Кн. 1 /М.М.Рожко, З.Б.Попович, В.Д.Куроедова та ін.; за ред. Проф. М.М.Рожка. – К.: ВСВ «Медицина», 2020. – 872 с.
4. Гасюк П. А. Альманах з ортопедичної стоматології // П. А. Гасюк, Є. Я. Костенко, В. Р. Мачоган, С. О. Росоловська, А. Б. Воробець // Тернопіль: Богдан – 2018. – 352с.
5. Гасюк П. А. Технологічні аспекти виготовлення ортопедичних конструкцій // П. А. Гасюк, Д. М. Король, С. О. Росоловська, Л. С. Коробейніков, В. Б. Радчук, Р. В. Козак // Тернопіль: ФОП Пархін Р. А. – 2017. – 140с.
6. Король Д. М. Основи бюгельного протезування / Д. М. Король, Д. Д. Кіндій, Л. С. Коробейніков, О. Д. Оджубейська, Р. В. Козак, Т. П. Малюченко // Полтава. – 2019 – 139с.
7. Король М. Д. Стоматологічне матеріалознавство / М. Д. Король, О. Д. Оджубейська, Д. М. Король, І. М. Ткаченко, В. М. Петрушанко, М. О. Рамусь, А. Д. Дорубець, Д. Д. Кіндій, Л. С. Коробейніков // Полтава: ФОП Мирон І. А. – 2018. – 176с.
8. Фастовець О. О. Незнімне зубне протезування: навчально-методичний посібник / О. О. Фастовець, Р. А. Котелевський, С. С. Кобиляк // Дніпро: ДМА. – 2017. – 212с.

Додаткова література

1. Гасюк А. П. Одонтология человека / А. П. Гасюк, П. А. Гасюк, Т. В. Новосельцева // Saarbrücken: LAMBERT Academic Publishing. – 2017. – 181с.

Методичні вказівки:

1. Order of patient's orthopedic treatment stages. Golik V.P., Yanishen I.V., Grishanin G.G., Tomilin V.G., Diudina I.L. 2017 p.
2. <http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/15536>

3. Заміщення часткових дефектів зубних рядів мостоподібними протезами. Показання та протипоказання. Янішен І.В., Погоріла А.В., Перешивайлова І.О., Шепенко А.Г. – 2017 р.
<http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/22228>
4. Сучасні методики обстеження стоматологічних пацієнтів. Підготовка порожнини рота перед ортопедичним втручанням. Складання плану лікування стоматологічного пацієнта. Янішен І.В., Перешивайлова І.О., Погоріла А.В., Ярина І.М. - 2018 р.
<http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/22247>
5. Естетичні коронки: пластмасові, композитні, металевокерамічні, безметалеві. Показання та протипоказання. Янішен І.В., Перешивайлова І.О., Погоріла А.В., Ярина І.М. – 2018 р.
<http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/22274>

7.ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС

Лекції:

1. Обследование больных в клинике ортопедической стоматологии. Кричка Н. В. -2019 г.;
<http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/7011>
2. Orthopedic treatment (restoration) of DENTition defects (partial adentia) by dental fixed bridges. Tomilin, V.G.- 2020.
<http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/12149>
3. Maxillofacial orthopedics. Goals and objectives. Classification of jaw fractures. Clinical, diagnostic, orthopedic treatment. Tomilin, V.G. -2019.
<http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/12147>
4. Ортопедические методы лечения в комплексном лечении заболеваний пародонта. Масловский А. С. -2019 г.
<http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/12139>
5. Adaptation to removable prosthesis in orthopedic treatment of dentition partial defects. Mistakes and complications in orthopedic treatment by removable dentures. Tomilin, V.G. -2020.
<http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/12144>

8. ІНШЕ

1. Офіційний Web-сайт Національний медичний університет імені О.О.Богомольця
<http://www.nmu.edu.ua/kaf59.php>
2. Освітній портал НМУ імені О.О. Богомольця <http://eduport.nmu.edu.ua/>
Електронні інформаційні ресурси кафедри: <http://goo.gl/enEezy>